

Posudek diplomové práce

Autor: Bc. Vendula Válková

Název: *Rekontextualizace a aktualizace vybraných Ježíšových podobenství pro účely katecheze* (Praha 2016)

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Lukeš, Th.D.

Formální kritéria:

Diplomová práce, předložená na katedře biblistiky a judaistiky HTF UK v Praze, odpovídá formálním kritériím stanoveným pro vypracování diplomových prací a obsahuje všechny náležitosti (včetně prohlášení studenta o samostatném vypracování a podpisu) nutné pro její přijetí.

Rozsah a struktura:

Diplomová práce Venduly Válkové čítá 97 stran. Obsahuje českou i anglickou *Anotaci*, *Klíčová slova*, přičemž vlastní text začíná *Úvodem* na straně 8 a končí *Závěrem* na straně 91. Seznam použité literatury je na stranách 92-96 a je dále členěn na „Prameny“, „Sekundární zdroje“, „Slovníky a encyklopedie“ a „Elektronické zdroje“, *Summary* je na straně 97. Text práce je členěn do sedmi kapitol včetně *Úvodu* s četnými pododdíly (2. *Rekontextualizace a aktualizace Ježíšových podobenství*, 3. *Katechetika*, 4. *Hermeneutika*, 5. *Podobenství Nového zákona*, 6. *Katechetické aspekty ve vybraných parabolických textech Nového zákona*) a *Závěru*.

Struktura práce není špatně uspořádaná, avšak prakticky je polovina práce obecně metodologická a vytváří jakýsi přehled či mapu možných přístupů ke katechezi či podobenstvím a přibližuje obecné definice, které nejsou dále aplikovány. Vše jsou spíše dílčí výpovědi k jednotlivým tématům bez společného pojiva. Bezesporu by se vše dalo vyjádřit na polovině stran textu.

Jazyk a styl:

Autorka píše z pozice vyznávajícího křesťana, což ovlivňuje její jazyk i přístup k tématu. Popisy i exegetické výtěžky jsou spíše obecného charakteru a na teologické výrazivo mnohdy nedochází. Pravopisné chyby se týkají zpravidla velkých a malých písmen, nejsou dodržovány mezery mezi iniciálami jmen a mezery mezi čárkou a novým počátkem věty. Místy neodpovídá řecký termín v závorce a jeho překlad (např. *baptizein* a „svátostné služby“, str. 12). S odbornými termíny literární vědy, jakož i s řeckými pojmy autorka pracuje a v práci jsou časté. Citace jsou zřetelně oddělené, avšak na některých místech chybí informace o zdroji, z něhož autorka těží (viz str. 31 a další).

Obsah a hodnocení:

Autorka pojala svou práci tak, že vytvořila v první části práce (str. 8-55) přehled řady dílčích definic a členění, která mají nezasvěcenému čtenáři poskytnout základní přehled o oboru a jeho možnostech či poslání. Z nastřádaných informací však není patrné, jak vidí věci sama autorka a jak se hodlá s podobenstvími v rámci svého odborného či badatelského profilu vyrovnat a patřičně je pro katechezi připravit. Osobně zde postrádám práci s moderní literaturou a odbornými žurnály, neboť na stránkách *Theologia practica*, *Zeitschrift für Theologie Kirche* nebo *Zeitschrift für Praktische Theologie* a dalších by bezesporu našla články či inspiraci pro vyprofilování vlastního přístupu a užití patřičné metodologie pro práci s podobenstvími v rámci výuky či přípravy na křest nebo konfirmaci. Autorka nabízí stručný přehled dějin katecheze a vývoje disciplíny, avšak chybí přenos těchto informací do exegetické praxe či vykladačské tradice (např. luterské nebo reformované) v rámci níž se

hodlá pohybovat nebo vyhodnotit její konkrétní přínos pro obor. Posouzení těchto skutečností však nechám na oponentovi z oboru praktické teologie.

Co se týče práce s podobenstvími (str. 55-90), je možné konstatovat, že autorka nabízí řadu informací z oblasti literární teorie (kde se opírá např. o G. J. Lakoffa, J. L. Baileye a L. D. Vander Broek) a vnímání podobenství jako literární či rétorické formy. To je nutné docenit, jakož i vzhled do dějin bádání, který však nejde dostatečně do hloubky, aby bylo možné převzít jako vzor pro práci s texty určitou osobnost či proud. V oblasti hermeneutiky těžší především z J. Liguše a P. Pokorného. V oblasti katecheze je pak často citován T. Butta. Autorčiny analýzy se opírají často o její vlastní synchronní rozborů a snahu přiblížit text podobenství nezasvěcenému posluchači bez ohledu na věk. Analýzy obsahují prvky narativního čtení a strukturální rozborů, které jsou dílem autorky samotné. Jako zdroje informací jí slouží v oblasti výkladu podobenství hlavně práce J. Mrázka, J. Mánka, F. Žilky, J. Hrbaty či J. Merella. Kromě toho zohledňuje také zahraniční zdroje (M. Henrys, L. Marulli, C. H. Dodd, S. Curkpatrick, R. Gonzales, D. Gowler), což lze jediné pochválit, avšak zdrojů mohlo být více a modernějších, včetně odborných žurnálů, monografií či kompendií a renomovaných komentářů. Akademické nároky v dnešní době rostou, a ač je student zacílen na praktickou práci ve sboru či oblast hudby, patřičné intelektuální úsilí za účelem výkladu biblického textu musí vynaložit a musí tomu být z fakulty naučen. Cílem autorčiných analýz je prezentovat víru postavenou na biblickém textu, který není rozrušen akademickými nástroji a odcizen tak posluchači. Přesto je nutné prohlásit, že autorka respektuje potřebu hermeneutiky, literární teorie a teorie katecheze, aby výklad a výuka mohly řádně a kvalifikovaně probíhat. Intelektuální úsilí a poctivá, kritická práce s biblickým textem není v rozporu se spiritualitou a osobním horizontem víry!

Klasifikace:

Práci je možné obhajovat, a bude nutné vést rozpravu o pojetí katechetiky i patřičně uzpůsobené exegeze novozákonního textu pro katechetické účely.

Při zdařilé obhajobě navrhuji hodnocení „dobrý“.

Dne 29.8.2016 v Praze

Jiří Lukeš